

Ботевъ (бавно). Бѣше?... (Отдѣля се, отива къмъ прозореца).

Костичъ. Гаспада! Внимание! Христо Петковъ ще ни каже най-новата си пѣсень!

Бакалогу. Исихия! Исихия! Замълцете!

Венета (умолително). Г-нъ Ботевъ!

Владиката. Нека най-сетне Ви чуя и азъ... Толкова много сж Ви хвалили предъ мене...

Ботевъ (овладѣва се). Искяхте най-новото... Добре. (Отива къмъ камината, подпира се). Ще кажа нѣщо ново, най-стина ново, което никой не е чувалъ още. (Почва полена, сякаш дири думитъ си. Импровизира).

Тежко! Тежко!

Вино дайте!

Пиянъ дано азъ забравя
туй що, глупци, вий не знайте

(Всички се споглеждатъ слисани)

позоръ ли е, или слава!

Да забравя край свой роденъ,
бащина си мила стрѣха
и тѣзъ, що въ менъ духъ свободенъ,
духъ за борба завещаха!

Да забравя родъ свой беденъ,
гробътъ башинъ... плача майчинъ...

(Внезапно закрива чело съ ржка, извърща се къмъ стената, глухо). Не мога... (Къмъ владиката). Прощавай, дѣдо Панарете... Не ми е мѣстото тукъ. Сбъркахъ, че дойдохъ. Азъ мога да говоря само това, което мисля, не съмъ свикналъ да си избирамъ думитъ. Не мога да премълчавамъ това, което ми гори сърцето. (Къмъ Венета). Прощавай и ти... За всичко, съ което съмъ те наскърбилъ. Сбогомъ! (Тръгва си).

Каравеловъ (догонва го). Чакай Христо... Не бива тѣй да напущашъ тоя домъ. Хората ти мислятъ доброто. Дадоха ти служба, дадоха ти стипендия, ще те приематъ въ вестника... Азъ имамъ нужда отъ твоята помощ! Не трѣбва да се дѣлимъ, а съ общи сили да заработимъ: млади и стари. Защото целта ни е света. (Двамата тихо).

Ботевъ. Въ кой вестникъ искашъ да работя? Въ твоя, или тѣхния?

Каравеловъ. Какъ така! Вестникътъ е само единъ и се казва „Свобода“!

Ботевъ. Само, че първиятъ брой на вестникъ „Отечество“ е вече подъ печатъ!

¹ Тишина!